

İstatistik adı	İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	Çalışmanın amacı: İktisadi Yönelim Anketi (İYA)'nin amacı, imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin ülke ekonomisine yön veren üst düzey yöneticilerinin, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmelerinin, mevcut duruma ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesidir.
	Verinin tanımı: İmalat sanayinde kısa dönemli eğilimlerin izlenerek, ekonomik faaliyetlerin yönünü tahmin edebilmek amacıyla üretilen göstergelerdir.
	İstatistiksel kavramlar ve tanımlar: Denge: İYA'nın ilgili sorusuna toplam cevap verenler içerisinde pozitif (arttı, artacak, daha iyimser, normal üstü, iyileşti) ve negatif (azaldı, azalacak, daha kötümser, normal altı, kötüleşti) cevap verenlerin yüzdelerinin farkıdır. Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE): Reel sektör temsilcilerinin ekonomik görünüme ilişkin genel izlenimlerini ortaya koymak amacıyla, anketin farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.
	Sınıflamalar: Anket kapsamındaki işyerlerinin sınıflandırılmasında "Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflaması" (Nomenclature Statistique des Activités Économiques) (NACE Rev.2) kullanılmaktadır.
	Hedef kitle: İmalat sanayi sektörüdür.
	Coğrafi kapsam: Tüm Türkiye'dir.
	Coğrafi düzey: Yoktur.
	Anketin kapsamı: İYA her ay itibarıyla uygulanmakta olup, Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında 28 sorudan oluşan soru formu, diğer aylarda ise 22 sorudan oluşan soru formu kullanılmaktadır. 22 sorudan oluşan soru formunda, üretim, siparişler, istihdam, stoklar, satış fiyatı, birim maliyeti, kapasite kullanım oranı, üretici fiyatları enflasyonu, kredi faiz oranı ve genel gidişat ile ilgili değerlendirmeleri içermektedir. Bu kapsamda, soruların 5 tanesi mevcut durum değerlendirmesine, 15 tanesi geçmiş ve geleceğe yönelik eğilimlere, 2 tanesi ise oran bildirimine ilişkindir. 28 sorudan oluşan soru formunda ise, üretimi kısıtlayan faktörler, üretim kapasitesi seviyesi, mevcut sipariş kayıtlarının üretim süresi ile yurt içi ve yurt dışındaki rekabet gücüne yönelik 6 ilave soru yer almaktadır. Bu sorulardan bir tanesi çeşitli faktörlerin önem sırasına göre sıralanmasına, diğerleri ise mevcut durum ve son üç aya yönelik eğilimlerin saptanmasına ilişkindir.
	Anketin çerçevesi: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin İmalat Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) anket birimlerinden oluşmaktadır. İYA'nın çerçevesi, SÜE' deki güncellemelere paralel olarak güncellenmektedir.
	İşyeri kapsamı: Anketin işyeri kapsamı, Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) çerçevesindeki anket birimlerinin üçlü faaliyet düzeyindeki üretim değerlerine kesme uygulanarak oluşturulmakta ve her yıl güncellenmektedir. Ankete katılan işyerlerinden, kapanan, faaliyetini durduran ya da faaliyet alanını değiştirenler kapsam dışında bırakılmaktadır.
Sektörel kapsam: NACE Rev.2 sektör sınıflamasınının 10-33 kodlu imalat sanayi alt sektörleri kapsamaktadır. Üçlü faaliyet düzeyindeki sektörler ayırımında, kayıtlı medyanın çoğaltılması (182), temel eczacılık ürünleri imalatı (211) ve ışınlama, elektro medikal ve elektro terapi ile ilgili cihazların imalatı (266) sektörleri kapsam dışındadır.	
Zaman kapsamı: İYA, 1987 yılı Aralık ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur. Anket, 2007 yılından itibaren ise, uluslararası standartlara tam uyumu sağlanarak "Avrupa Birliği (AB) Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında yürütülmekte ve yayımlanmaktadır.	
Diğer kapsam: Yoktur.	
Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.	
İstatistiksel birim: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerleridir.	

	Temel dönem/yıl: Yoktur.						
	Referans dönemi: İçinde bulunulan aydır.						
	Ölçü birimi: <table><thead><tr><th>Değişken/Gösterge</th><th>Ölçü Birimi</th></tr></thead><tbody><tr><td>Tüm Değişkenler</td><td>Denge Değeri</td></tr><tr><td>Reel Kesim Güven Endeksi</td><td>Endeks</td></tr></tbody></table>	Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi	Tüm Değişkenler	Denge Değeri	Reel Kesim Güven Endeksi	Endeks
Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi						
Tüm Değişkenler	Denge Değeri						
Reel Kesim Güven Endeksi	Endeks						

Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: Aylık
	Verinin yayımlama sıklığı: Aylık

Zamanlılık	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi: Yaklaşık 25 gündür.
	İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Referans ayın son gününden 5 gün önce.
	Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Referans ayın son gününden 5 gün önce.

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması	Veriye ilişkin yayımlama takvimi: Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır.
	Veri yayımlama takviminin internet adresi: Veri Yayımlama Takvimi
	Veri dağıtım politikası: Anket sonuçlarının her ay itibarıyla TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, veri dağıtım sistemine üye olan gerçek ve tüzel kişilere ilgili verilerin yayımlandığı bilgisi iletilmektedir.

Eş zamanlı yayımlama	Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmaktadır.
	Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: T.C. Merkez Bankası, İstatistik Genel Müdürlüğü, Reel Sektör Verileri Müdürlüğü sorumludur.
	Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: "Reel Kesim Güven Endeksi" verileri TÜİK tarafından üretilen "Ekonomik Güven Endeksi"nin veri kaynaklarından biri olup, sonuçlar söz konusu Kurum ile paylaşılmaktadır.
	Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Anket yanıtları, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fıkrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanamamaktadır.
	İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, kontrolü, analizi ve yayımlanması aşamalarında 4'ü istatistik mezunu olmak üzere toplam 10 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun

bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Yılda bir kez olmak üzere TCMB Genel Ağ ortamında "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır.

Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir.

Kalitenin izlenmesi: İktisadi Yönelim İstatistiklerinin uluslararası standartlarda üretildiği, TÜİK tarafından 2015 yılında verilen "Kalite Logosu" ile belgelenmiş olup, kalite logosu kapsamında yapılan değerlendirmeler her beş yılda bir tekrarlanacaktır.

İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmakta ve bu kapsamda alt sektörlerde temsil ve yanıtlanma oranlarına dikkat edilmektedir.

Veri kaynakları: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerleridir.

Yöntem:

Ağırlıklandırma: Anket yanıtlarının toplulaştırılmasında üç aşamalı olarak ağırlıklandırma yapılmaktadır. Ağırlıklandırmada, anket kapsamındaki işyerlerinin bir önceki yıldaki sanayi üretim endeksi kapsamında derlenen üretim değerleri kullanılmaktadır. Ankete verilen yanıtlar, birinci, ikinci ve üçüncü aşamalarda işyerlerinin bir önceki yıldaki üretim değerleri ile ağırlıklandırılarak NACE Rev.2 sektör sınıflamasına göre, sırasıyla üçlü faaliyet düzeyi, ikili faaliyet düzeyi ve imalat sanayi geneli düzeyinde toplulaştırılmaktadır. Ağırlıklar, bir önceki yıla ilişkin yıllık sanayi üretim endeksi verileri kullanılarak yılda bir kez güncellenmektedir.

RKGE'nin Hesaplanması: RKGE, İYA'nın toplam sipariş, mamul mal stoku, ihracat, üretim, istihdam, sabit sermaye yatırım harcaması ve genel gidişata yönelik sorularına verilen yanıtların bir fonksiyonu olarak hesaplanmaktadır. Mamul mal stoku sorusuna verilen yanıtların ağırlıklı olarak toplulaştırılan denge değeri 100 rakamından çıkarılarak, diğer sorulara verilen yanıtların ağırlıklı olarak toplulaştırılan denge değerlerine 100 rakamı eklenerek endeks değerleri elde edilmektedir. RKGE, söz konusu endeks değerlerinin basit aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır. Endekse katılacak soruların seçiminde sanayi üretim endeksi devrelerini öncüleme performansı, düşük oynaklık, çapraz korelasyon gibi istatistiksel yöntemlerin yanı sıra ekonomik anlamlılık da dikkate alınmıştır. Endeks hesaplanırken baz yılı esas alınmamıştır.

Dağıtım şekilleri: İktisadi Yönelim İstatistikleri, aylık gelişmelerin özetlendiği bir rapor eşliğinde TCMB Genel Ağ sayfasında "İstatistikler/Eğilim Anketleri" başlıkları altında yayımlanmakta ve ayrıca "İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)" başlığı altında zaman serisi olarak kullanıcılara sunulmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tektezip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Anket yanıtları, TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla, ait olduğu ayın 1-15. günleri arasında alınmaktadır. Toplulaştırılmış anket sonuçları ilgili ayın son haftasında yayımlanmaktadır.

Mevsimsel düzeltme: RKGE serilerinde mevsimsel düzeltme işlemi TRAMO-SEATS yöntemi ile gerçekleştirilmektedir. Mevsimsellikten arındırma yöntemi olarak dolaylı (indirect) yöntem kullanılmıştır. Bu yöntemde göre, RKGE'yi oluşturan tüm alt kalemlerdeki mevsimsel etkiler test edilmekte ve mevsimsellik gösteren seriler mevsimsel etkilerden arındırılmaktadır. RKGE-MA, mevsimsel etkilerden arındırılmış serilerin basit aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:

- 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43
- 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu - Resmî İstatistik Programı

Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz bir rapor eşliğinde yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirim	Revizyon takvimi: Anket sonuçlarında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır. İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir. RKGE'nin mevsimsel etkilerden arındırılmış sonuçlarında ise yöntem ve uygulama gereği serilerin model yapısı, model parametreleri ve aykırı gözlem yapısı her yıl itibarıyla değiştirilmekte ancak seriler geçmişe dönük olarak revize edilmemektedir. Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.

Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır. Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri 2007 yılından başlamaktadır. 1987-2006 dönemini içeren istatistiklere ilişkin detaylı açıklamaya aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir: Uygulama Değişiklikleri Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: İktisadi Yönelim İstatistikleri, diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.

Notlar

Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	25/01/2019